

Uchwała nr 131/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 5 listopada 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr X/58/2024 Rady Gminy Górno z dnia 9 października 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2024- 2049

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie; Wojciech Czerw, Iwona Kudła (sprawozdawca), Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust.1 pkt 1 w związku z art. 11 ust 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r.poz. 1325 ze zm.) i art. 91 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz.1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr X/58/2024 Rady Gminy Górno z dnia 9 października 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2024– 2049 z powodu naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 2, 3 i 8 oraz ust. 3 w związku z art. 212 ust. 1 pkt 1 i art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.).

U z a s a d n i e n i e

Uchwała nr X/58/2024 Rady Gminy Górno z dnia 9 października 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2024– 2049 wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w systemie Besti@ w dniu 14 października 2024 roku i na podstawie art. 11 ust.1 pkt 7 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 5 listopada 2024 roku.

O terminie tym powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium uczestniczyli przedstawiciele Gminy Górno.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

W dniu 22 października 2024 r. od Wojewody Świętokrzyskiego wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach skarga Wójta Gminy Górno znak: OrK.201.57.2024.PS z dnia 16 października 2024 r. podpisana z upoważnienia Wójta przez Sekretarza Gminy. Skarga wniesiona została na uchwałę nr X/56/2024 Rady Gminy Górno z dnia 9 października 2024 r. w sprawie udzielenia dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Z treści tej uchwały wynika, że udziela się dotacji dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Jacka w Leszczynach ul. Wybranieckich 3, 26-008 Górno w kwocie 511.000,00 zł z przeznaczeniem na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele w Leszczynach – Etap I. Skarżący podnosi, iż na sesji w dniu 9 października 2024 r. poinformował Radę, że podjęcie tej uchwały jest bezprzedmiotowe, ponieważ Bank Gospodarstwa Krajowego poinformował, że w dniu 8 października 2024 r. promesa wstępna z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja2RPOZ/2023/2842/PolskiLad została anulowana. Jak wynika z dokumentów uzupełniających przesłanych przez Wójta do złożonej skargi, BGK w dniu 7 października 2024 roku drogą email poinformował Gminę, że jeżeli nie złożone zostanie oświadczenie wnioskodawcy do Promesy wstępnej, zostanie ona anulowana w dniu 8 października 2024 roku.

W związku ze złożoną skargą na uchwałę nr X/56/2024, Kolegium Izby w dniu 5 listopada 2024 r. przeprowadziło badanie nadzorcze uchwały nr X/57/2024 Rady Gminy Górno z dnia 9 października 2024 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Górno na 2024 rok. Kolegium w toku badania przedmiotowej uchwały wskazało nieprawidłowości występujące w uchwale polegające na nie dokonaniu zmian w planie dochodów w dziale 921, rozdz. 92120 § 6090 i w planie wydatków w dziale 921, rozdział 92120 § 6570 w związku z otrzymaną decyzją o środkach (anulowaniu promesy wstępnej) na dofinansowanie inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, co stanowiło naruszenie art. 212 ust. 1 pkt 1 i 2 i art. 216 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm) w związku z art. 10 ust.3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 1572). Kolegium w uchwale nr 130/2024 wskazało sposób usunięcia nieprawidłowości poprzez zmniejszenie planowanych dochodów z tytułu środków w dz. 921, rozdz. 92120 § 6090 i wydatków w dziale 921, rozdz. 92120 § 6570 w związku z anulowaną promesą Nr Edycja2RPOZ/2023/2842/PolskiLad na dofinansowanie zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z zachowaniem równowagi budżetowej. Doprowadzenie do zgodności kwot wykazanych załączniku pn. „Limity wydatków na wieloletnie przedsięwzięcia planowane do poniesienia w 2024 roku” oraz w załączniku pn. „Dotacje celowe w 2024 roku” z planem wydatków na 2024 rok. Kolegium Izby stwierdziło, że skoro Rada Gminy Górno w dniu 9 października 2024 roku posiadała wiedzę na temat anulowania promesy wstępnej Nr Edycja2RPOZ/2023/2842/PolskiLad, co skutkowało brakiem przyznania środków na dofinansowanie inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, nie miała podstaw do podjęcia uchwały nr X/56/2024 i jednocześnie winna dokonać zmian w budżecie gminy na 2024 roku po stronie dochodów i wydatków.

W ocenie Kolegium Izby nie dostosowanie planu dochodów z tytułu środków (brak ich przyznania) stanowi naruszenie art. 212 ust. 1 pkt 1 oraz art. 216 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U poz. 1572). Zgodnie bowiem z art. 212 ust. 1 pkt 1 ustawy „uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych”. Z kolei ustawodawca w art. 216 ust. 1 ww. ustawy wskazał, że źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego określa odrębna ustawa. Przepis powyższy stanowi odesłanie do ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 1 października 2024 roku (Dz.U. 1572). Ustawodawca w rozdziale 2 „Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego” w art. 10 ust. 3 wskazał, że dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być środki z funduszy celowych otrzymane na podstawie odrębnych ustaw. Takim odrębnym przepisem jest ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz.568 ze zm.), stanowiąca podstawę podjęcia uchwały nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, w której zostały określone warunki i zasady przyznania środków na dofinansowania na realizację zadań inwestycyjnych dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Gmina jako uprawniony wnioskodawca nie złożył stosownego oświadczenia w wyznaczonym terminie, w związku z czym BGK anulował promesę wstępną z dnia 4 października 2023 roku. W wyniku anulowania przyznanych środków dla Gminy Górnó z przeznaczeniem na realizację inwestycji ” Prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele w Leszczynach – Etap I” w kwocie 500.000,00 zł, w ocenie Kolegium w budżecie należało zmniejszyć planowane dochody z tego tytułu w 2024 roku i równocześnie zmniejszyć wydatki na ten cel. Nie dokonanie zmiany w planie wydatków, finansowanych tymi środkami (tu: anulowana promesa), stanowi naruszenie art. 212 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, który stanowi że uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych.

W uchwale nr X/58/2024 z dnia 9 października 2024 r w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2024-2049 zaplanowane były dochody z tytułu tych środków oraz wydatki, w tym: majątkowe na realizację przedsięwzięć wykazanych m.in. w załączniku nr 2 pn „Wykaz przedsięwzięć do WPF ”. W załączniku tym pod poz. 1.3.2.117 wykazano przedsięwzięcie pn. „Prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele w Leszczynach – etap I” lata realizacji 2023-2025, określając łączne nakłady finansowe w kwocie 511.000,00 zł z limitem wydatków w 2024 r. w kwocie 250.000,00 zł i w 2025 r. - 261.000,00 zł z limitem zobowiązań w wysokości 511.000,00 zł. Przedsięwzięcie to zgodnie z promesą wstępną z dnia 4 października 2023 r miało być dofinansowane ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a skoro promesa wstępna w dniu 8 października 2024 r. została anulowana, to Gmina nie uzyska tych dochodów, co jest równoznaczne, że źródłem finansowania tego przedsięwzięcia nie będą już te środki.

W ocenie Kolegium wieloletnia prognoza finansowa Gminy jest nierealistyczna w zakresie planowanych dochodów i wydatków, wyniku budżetu oraz kwoty wydatków majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, co narusza uregulowania z art. 226 ust. 1 pkt 2, 3 i 8 ustawy o finansach publicznych. Nie można również uznać za prawidłowe wykazanie w „Wykazie przedsięwzięć do WPF” przedsięwzięcia pn. „Prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele w Leszczynach – etap I”, bowiem w sytuacji braku dofinansowania z RPOZ, co wiąże się z jego zaprzestaniem realizowania, wykazanie przedsięwzięcia ww. w załączniku stanowi naruszenie art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Kolegium Izby wskazuje, że w związku z wezwaniem Gminy Górno do usunięcia nieprawidłowości występujących w uchwale nr X/57/2024 z dnia 9 października 2024 r w sprawie zmian w budżecie Gminy Górno na 2024 rok i wskazaniem naruszenia prawa w uchwale nr X/58/2024, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek podjąć uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2024-2049 z takimi założeniami, aby dokument ten był realistyczny i zgodny z budżetem w zakresie wynikającym z art. 229 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie bowiem z art. 229 ww. ustawy „Wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego”.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka